

דף יג.

עין משפט א.

יו"ד סימן רא סעיף א

- א. אין האשה עולה מטומאתה ברחיצה במרחץ או באמבטיה **ש** ואפי' עלו עליה כל מימות שבעולם חייבים עליה כרת עד שתטבול כל גופה בבת אחת במי מקוה או מעיין שיש בהם ארבעים סאה **ת**.
- ב. שיעור ארבעים סאה הוא אמה על אמה בגובה שלש אמות במרובע ובאמה בת ששה טפחים וחצי אצבע **א**.
- ג. אם המקוה רחב יותר ואינו גבוה כ"כ כשר **ב** אם יכולה להתכסות כל גופה בהן בבת אחת, וצריך שיעלה בחשבון ארבעים וארבע אלף וק"ח אצבעות בגודל ועוד חצי אצבע.
- ד. צריך שיהיה החריץ שבו המים גדול יותר משיעור ארבעים סאה של המים כדי שכשתכנס הטובלת ויתרוממו המים ישארו שם ארבעים סאה **ג**.

ש. לשון הרמב"ם בפ"א מהלכות א"ב.

ת. מברייתא בע"ז דף ע"ה ובסוף פ"ק דחגיגה. ומי מקוה היינו מי גשמים שנקוו לגומא אע"פ שאינן מים חיים דא"צ מים חיים אלא לזב אבל לא לנדה ולזבה. טור. אבל בארות שנובעים הם מעיין גמור לכל דבר. וכל זה באדם, שצריך ארבעים סאה גם במי מעיין. אבל בכלים במעיין, בכל שהוא לדברי הכל. טור.

א. דבעינן אמה שוחקת והשוחקת יתירה על העצבה בחצי אצבע ממשנה פ"ט דכלים משנה י"ז, רשב"א.

ב. והיינו כשיש בין הכל מ' סאה. ועיין בסי' קצ"ח סעיף ל"ו, ל"ז. ולקמן בסימן זה בסעיף ו'. ש"ך ס"ק ד'-ה'.

ג. עיין בפ"ת ס"ק ג' מש"כ ממעיל צדקה.

דף יג:

עין משפט ב.

יו"ד סימן רצד פעיף ד

ה. ה. הג' שנים אינם נמנים מיום ליום אלא הולכים בהם אחר שנות עולם ד שהוא מתחיל מתשרי, ואם נתעברה השנה נתעברה לערלה ולרבעי.

ה. ו. לפעמים אינו אלא שתי שנים ומ"ד ה יום, ופעמים הם יתרים על ג' שנים, כיצד אם נטע האילן לפני ט"ז באב שנשארו עדיין מ"ד יום עד ר"ח תשרי, כיון שהגיע ר"ח תשרי עלתה לה שנה ומונה עוד שנתים בלבד, אבל אם נטע ביום ט"ז אב ואילך מונה מראש חודש תשרי הבא ג' שנים שלמים לערלה, ולאחר ר"ח תשרי של השנה הרביעית, כל הפירות שיחנטו^ו בו קודם ט"ו בשבט יש להם ג"כ דין ערלה אע"פ שנגמרים אח"כ, והנחנטיים בו מט"ו בשבט של השנה הרביעית עד ט"ו בשבט של שנה חמישית נקראים רבעי, ולאחר ט"ו בשבט של השנה החמישית הם חולין ומותרים.

ד. ממשנה בריש ר"ה ויליף לה מקראי דכתיב בתשרי מראשית השנה ועד אחרית שנה דהיינו תשרי. ש"ך ס"ק ד'.

ה. כר"י ור"ש במשנה ו' פ"ב דשביעית, וכרב נחמן בר"ה דף י' ע"ב, דכל קליטה שאינה קולטת ב"ד יום שוב אינה קולטת, ושלשים יום אח"כ אינה נחשבת לשנה. והיינו ט"ו יום של חדש אב שהוא לעולם מלא, וכ"ט יום דאלול שהוא לעולם חסר. ש"ך ס"ק ח'.

ו. שם בברייתא, והטעם דכל שהוא חונט בין תשרי לט"ו בשבט היינו מחמת המים שירדו לפני ר"ה והרי הם כאילו חנטו קודם תשרי, וכיון שכך אין הבדל בין נטעה מ"ד יום קודם ר"ה או פחות.

וכתב הש"ך בשם הרא"ש שהיום אין שום חנטה בשום אילן קודם ט"ו בשבט, ולכן אין נזהרין בערלה אלא ג' שנים. ועיין במש"כ הש"ך בס"ק י' שם.